

Raadsvoorstel

onderwerp	Kaders en uitgangspunten programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens
zaaknummer	Z/23/447746
documentnummer	INT/25/1278698
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Volkshuisvesting

1. Samenvatting

Gemeenten zijn verplicht om woonwagen- en standplaatsenbeleid op te stellen. Dit komt voort uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Uit artikel 8 van het EVRM volgt dat de overheid zich actief moet inzetten voor bescherming en behoud van de woonwagencultuur. Door de rijksoverheid is dit vertaald in een verplichting om een woonwagen- en standplaatsenprogramma binnen de juiste mensenrechtelijke kaders te formuleren.

In 2023 zijn we gestart met het project om extra standplaatsen te realiseren. Als eerste is een behoefteonderzoek uitgevoerd. Dit behoefteonderzoek was een verdiepingsslag van een eerder regionaal uitgevoerd behoefteonderzoek uit 2019, waaruit bleek dat er een behoefte is aan extra woonwagenstandplaatsen.

In de afgelopen jaren hebben wij meerdere stappen gezet. Waaronder het samenstellen van een klankbordgroep, het opstellen van toewijzingsbeleid en het opzetten van een ruimtelijke procedure en ruimtelijke onderzoeken naar de geschiktheid van locaties voor nieuwe woonwagenstandplaatsen. Om het project goed voort te zetten hebben wij een projectleider met specifieke kennis hierover gezocht die ons kan ondersteunen.

Een van de onderdelen is het opstellen en vaststellen van het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens, hierna "Het woonwagenprogramma" te noemen, met daarin de uitgangspunten van het landelijke beleidskader op gemeenteniveau.

2. Raadsvoorstel

Wij vragen de raad om:

1. in te stemmen met de kaders en uitgangspunten van het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens gemeente Zevenaar 2025, namelijk:
 - a. Rekening te houden met de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners;
 - b. Te voorzien in voldoende en binnen een redelijke termijn aangelegde standplaatsen;
 - c. Aandacht te hebben voor de cultuur van woonwagenbewoners;
 - d. Woonwagenbewoners te beschermen tegen discriminatie;
 - e. Voldoende rechtszekerheid te bieden voor de doelgroep;
 - f. Ruimte te bieden om in familieverband samen te leven.
2. Het college opdracht te geven tot het vaststellen van het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens gemeente Zevenaar 2025.

1. Waarom naar de raad

In het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens geeft de gemeente aan hoe onderdelen van de omgevingsvisie (Zevenaar 2040, Stad, dorpen en landschap in balans) gerealiseerd worden. Het college van B&W (hierna: het college) is bevoegd om conform artikel 3.4 van de Omgevingswet omgevingsprogramma's vast te stellen. Rond het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens acht het college het wenselijk om de landelijk gestelde kaders op gemeenteniveau te laten vaststellen om tot realisatie van ambities en doelen over te gaan. Het vaststellen van kaders is een bevoegdheid van de raad. Om deze reden vraagt het college aan de raad om met de uitgangspunten van het woonwagen programma in te stemmen. Op basis hiervan kan het college de maatregelen uitwerken om binnen de kaders de doelstellingen te realiseren en het complete programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens gemeente Zevenaar inclusief maatregelen vast te stellen. Hiermee wordt aangesloten bij de Omgevingswet.

2. Doelstelling en beoogd resultaat

Het doel is om woonwagenstandplaatsen en woonwagens toe te voegen binnen onze gemeente. De vast te stellen uitgangspunten vormen de basis van het gemeentelijk programma, dat nodig is om tot concrete realisatie van woonwagenstandplaatsen te komen.

3. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 *Met het vaststellen van de kaders voldoen wij aan de landelijke richtlijnen voor woonwagen-en standplaatsenbeleid vanuit BZK.*

In het beleidskader formuleert het Ministerie richtlijnen waartussen het te formuleren beleid volgens hen als passend kan worden gezien. BZK vraagt gemeenten om in haar beleid:

- Rekening te houden met de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners;
- Te voorzien in voldoende en binnen een redelijke termijn aangelegde standplaatsen;
- Aandacht te hebben voor de cultuur van woonwagenbewoners;
- Woonwagenbewoners te beschermen tegen discriminatie;
- Voldoende rechtszekerheid te bieden voor de doelgroep;
- Ruimte te bieden om in familieverband samen te leven.

Door in te stemmen met de uitgangspunten van de landelijke richtlijnen kan het college het programma met de juiste kaders verder uitwerken.

1.2 *Het woonwagen programma, met daarin opgenomen kaders, is besproken en afgestemd met de klankbordgroep en de corporaties.*

Wij hebben een klankbordgroep met van elke locatie een woonwagenbewoner en belanghebbende die als afvaardiging optreden voor de woonwagenbewoners en belanghebbenden. De afgelopen jaren is er regelmatig overleg met hen geweest en tijdens het overleg is ook het woonwagenprogramma gedeeld en besproken. Bij het uitwerken van het woonwagenprogramma is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de Zevenaarse doelgroep, mits de wensen haalbaar en betaalbaar zijn. Ook hebben wij de kaders en uitgangspunten met de corporaties (Baston Wonen, Vryleve en Plavei) besproken; zij zien binnen dit programma geen belemmeringen.

1.3 De gemeente is verplicht om woonwagenbeleid te formuleren.

Door uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens die zich daarbij baseert op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (2016), heeft Nederland het beleid dat gericht was op de afbouw van woonwagenstandplaatsen in juli 2018 moeten beëindigen. Het verdrag draagt de lidstaten juist op zich actief in te zetten voor bescherming en behoud van de woonwagencultuur. De Nederlandse overheid heeft dit vertaald in een verplichting voor gemeenten om woonwagenbeleid binnen de juiste mensenrechtelijke kaders op te stellen. Met het vaststellen van woonwagenprogramma wordt deze verplichting ingevuld.

Alternatieven/kanttekeningen

1.1 Het wordt lastig om iedereen echt dicht bij elkaar te laten wonen.

Een van de wensen vanuit de doelgroep, voortkomend uit de cultuur van woonwagenbewoners, is het wonen in familieverband. Dit is echter ook afhankelijk van de beschikbare locaties en het aantal standplaatsen per locatie. We houden bij de zoektocht naar geschikte locaties wel zoveel mogelijk rekening met wonen in familieverband en de afstand tussen de nieuwe locaties en de huidige locaties, zodat we zoveel als mogelijk voldoen aan de uitgangspunten. Omdat we veel contact hebben met de klankbordgroep is er begrip voor de grenzen van de gemeentelijke mogelijkheden om hier volledig gevolg aan te kunnen geven.

1.2 We kunnen niet voor iedereen een woonwagenstandplaats realiseren in onze gemeente.

In Nederland geldt vrije vestiging. Toch kunnen we niet voor iedereen die in Zevenaar wil wonen een woonwagenstandplaats realiseren. Dit geldt ook voor het woonbeleid voor overige doelgroepen. We houden met onze andere woonopgaven ook rekening met de andere inwoners van gemeente Zevenaar.

4. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Na een positieve besluitvorming gaan wij verder met de stappen die wij hebben opgenomen in het procesdocument. Dit om uiteindelijk extra woonwagenstandplaatsen toe te voegen.

5. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

6. Communicatie

We blijven in gesprek met de klankbordgroep en de woonwagenbewoners van gemeente Zevenaar om alle zaken rondom het toevoegen van woonwagenlocaties te blijven bespreken.

Bij de verdere uitwerking van het proces tot het realiseren van extra standplaatsen en woonwagens worden de drie in de gemeente actieve woningcorporaties betrokken. Wanneer woonwagenbewoners of andere belanghebbenden in aanmerking komen voor een standplaats en woonwagen en beschikken over een inkomen onder de DEAB-grens, rust op de corporaties de verplichting deze primaire doelgroep binnen een redelijke termijn te huisvesten.

7. Kosten, baten en dekking

Voor de inzet van de projectleider is budget gereserveerd binnen de bestemmingsreserve Woningbouw. Daarnaast is budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van ruimtelijke onderzoeken op zowel potentiële bestaande locaties als mogelijke nieuwe locaties. Deze onderzoeken zijn voor een groot deel

uitgevoerd; de afronding wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2026. Op basis van de uitkomsten kan per locatie een BOPA-procedure worden opgestart. Voor de daadwerkelijke realisatie van de woonwagenstandplaatsen is op dit moment nog geen budget beschikbaar. Dit wordt in een latere fase bij u gevraagd.

8. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/23/447746/INT/25/1281029	Woonwagen- en standplaatsenprogramma Zevenaar 2025
2.	Z/23/447746/INT/25/1281088	Bijlage A bij woonwagen- en standplaatsenprogramma
3.	Z/23/447746/INT/25/1281103	Bijlage B Verhuurbeleid woonwagens en standplaatsenprogramma
4.	Z/23/447746/INT/25/1281112	Bijlage C Beleidsregels omtrent de toewijzing van woonwagenstandplaatsen
5.	Z/23/447746/INT/25/1281113	Bijlage D Inventarisatie behoefte woonwagenplaatsen 2023
6.	Z/23/447746/INT/25/1281114	Bijlage E Beleidskader gemeentelijk woonwagen-en standplaatsenbeleid Min. BZK
7.	Z/23/447746/INT/25/1281115	Bijlage F VNG wegwijzer- gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid
8.	Z/23/447746/INT/25/1281116	Bijlage G Onderzoekkosten – woonwagen standplaatsen

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens
zaaknummer Z/23/447746
documentnummer INT/25/1278698

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 3.1 en artikel 3.4 van de Omgevingswet

Overwegende dat;

De gemeenteraad instemt met de uitgangspunten, om in het programma:

- Rekening te houden met de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners;
- Te voorzien in voldoende en binnen een redelijke termijn aangelegde standplaatsen;
- Aandacht te hebben voor de cultuur van woonwagenbewoners;
- Woonwagenbewoners te beschermen tegen discriminatie;
- Voldoende rechtszekerheid te bieden voor de doelgroep;
- Ruimte te bieden om in familieverband samen te leven.

besluit:

1. in te stemmen met de kaders en uitgangspunten van het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens gemeente Zevenaar 2025, namelijk:
 - a. Rekening te houden met de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners;
 - b. Te voorzien in voldoende en binnen een redelijke termijn aangelegde standplaatsen;
 - c. Aandacht te hebben voor de cultuur van woonwagenbewoners;
 - d. Woonwagenbewoners te beschermen tegen discriminatie;
 - e. Voldoende rechtszekerheid te bieden voor de doelgroep;
 - f. Ruimte te bieden om in familieverband samen te leven.
2. het college opdracht te geven tot het vaststellen van het programma woonwagenstandplaatsen en woonwagens gemeente Zevenaar 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 februari 2026.

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk